

er til stor Gene for de omboende, og dette foregaar jo midt i Byen. Der ligger en stor Pram, der benyttes til Værksted, hvor der hamres og tumles i en ganske overordentlig Grad. Naar der nu er indkommet Klager til Autoriteterne, have disse ikke kunnet afhjælpe dem, fordi Bolværkerne ere i privat Eje. Det var nu dette Forhold, som Loven skulde afhjælpe. Man har tænkt sig, at naar man fik Ret til at ekspropriere, kunde Havnevæsenet komme til at regulere den Trafik, det er nødvendigt at regulere, for at Klagerne kunde forstumme. Jeg har den Opfattelse, som ogsaa er gjort gældende i Havneraadet, at Loven mulig ikke skulde have netop den Udstrækning, men at den skulde begrænses noget, men derom kan jo forhandles i et Udvalg.

Jeg anbefaler Lovforslagets videre Fremme og haaber, at det maa blive gennemført i denne Samling. Der er Trang til det for at faa afhjulpetheden af Misligheder, som klæbe ved de nuværende Forhold, og den eneste Maade at faa disse afhjulpetheden paa, er, at Havnevæsenet faar Ret til at ekspropriere visse private Bolværker. Hermed skal jeg altsaa anbefale Lovforslaget til videre Fremme.

Brandes: Jeg kan i meget slutte mig til de Betragtninger, der gjordes gældende af det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen); jeg tror, at han har Ret i at paapege, at det er noget mærkeligt, at Ekspropriation her ganske i Almindelighed skal anvendes overfor de private Bolværker. Det er ingenlunde givet, at Almenvellets Krav, som Grundloven kræver, i dette Tilfælde kan paaberaabes. Det er ogsaa blevet oplyst for mig, at i selv Havneraadet har denne Anskuelse været gjort gældende af Københavns Overpræsident, der er Formand i Havneraadet. Han mente, at det var tvivlsomt, hvorvidt i Virkeligheden Grundlovens § 82 kunde gøres gældende overfor dette Forhold. Man kan let forstaa, at Havnevæsenet har Lyst til at faa Forholdene i Havnen regulerede. Det er klart, at Havnevæsenet, som skal dirigere Skibene ind til Lossepladserne, har Interesse i at have saa megen Bolværksplads som muligt at dirigere Skibene ind til. Men det er ganske underligt, at i Motiverne gøres det gældende, at Grunden — og Hovedgrunden — til Lovforslaget er den, at da det jo er Dybtgaaendet, det kommer an paa, skal man dirigere de mindre dybtgaaende Skibe derhen, hvor Havnen tillader det, og de mere dybtgaaende Skibe

derhen, hvor Vandet ikke er saa grundt. Jeg tror oprigtig talt ikke, at det er saaledes, det gaar for sig. Havnevæsenet dirigerer Skibene efter Ladningens Art, saaledes at Skibe, der ere ladede med Kul, blive dirigerede hen til Kulpladserne, Skibe, der ere ladede med Korn hen til Kornpakhusene, Skibe, der ere ladede med Sukker, hen til Sukkerfabrikkernes Oplagspladser osv. Men de Skibe, der f. Eks. ere ladede med Korn, kunne baade være store og smaa; den ene Gang kommer der store, den anden Gang smaa Skibe eller Lægtene med Korn, og disse forskellige Skibe kunne dog ikke dirigeres noget som helst andet Sted hen, end hvor Kornet kan oplagres, i alt Fald ikke uden Tab for Skibets Ejer og Modtagerne. I Øjeblikket er der den Ulighed, at Havnevæsenet opkræver en mindre Afgift end de private Bolværker; det omtales ogsaa, tror jeg, i Motiverne, men det kunde ordnes ved Overenskomst, saaledes at Afgiften blev opkrævet nogenlunde efter samme Regler.

Sikkert er det, hvad det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) gjorde gældende, at de private Virksomheder, der her er Tale om, ville lide ubodelig Skade, hvis et saadant Lovforslag uden videre blev gennemført. Virksomhederne afhænge jo af Bolværkerne, og derimod anførte det ærede 10de kongevalgte Medlem (Jensen-Stengaarden) heller ikke noget. Han tog som Eksempel det eneste gode Eksempel i denne Sag, nemlig Forholdet i Nyhavn, hvor Ejerne af Bolværkerne i Virkeligheden ikke eje andet end Bolværket. Det er ogsaa fra Nyhavn, at hele denne Sag er udgaaet. Det er fra Klagerne over Forholdene i Nyhavn, at denne Sag er udgaaet, i den Forstand, at Sundhedskommissionen har henvendt sig til Ministeren om Forholdene i Nyhavn, hvor Kulskibe lægge Hindringer i Vejen for Trafikken. Man kunde vel forstaa, at en saadan Fordring kunde stilles, naar man indskrænkede sig til, at Havnevæsenet fik en vis Ret til at ekspropriere, hvor offentlige Hensyn kunde gøres gældende, men Bemyndigelsen bør ganske sikkert ikke gives i den Form, her er Tale om.

Underligt er det at se, at Lovforslaget vil fastslaa, at for at Ekspropriationen kan finde Sted maa i hvert enkelt Tilfælde Havneraadets Betænkning indhentes. Dette maa forstaas saaledes, at Havneraadets Betænkning vel skal være indhentet, men det er ingenlunde nødvendig at følge den Indstilling, Havneraadet gør. Det er en rent raadgivende Myndighed, det faar paa